

Dette særlige Lovforslag, som den ærede Minister har Fortjeneste af at have fremlagt — jeg erkjender nemlig gjerne, at der er særdeles gode Punkter i Lovforslaget — er noget mistænkeligt paa en Tid, da Landstinget aldeles vifer Landbofogens øvrige Fremme fra sig. Jeg tror derfor, at Lovforslaget kan kaldes forhastet i den Henseende, at der endnu mangler en almindelig Forgivning om Fæstegodsets Overgang til Selvetendom. Naar en saadan var giben, saa vilde en Lov som nævrende ikke behøve Andet end visse enkelte Modifikationer fra den almindelige Fæstelov, og det vilde da være let at overkomme denne Lov. — Hvad nu de Grundringer angaar, der ere fremkomne med Hensyn til de stillede Ændringsforslag, da vil jeg tillade mig nogle Bemærkninger. Det ærede Medlem for Veile Amts 3die Valgfreds (Ch. Nielsen), som har motiveret Ændringsforslagene navnlig under Nr. 1 og 45, har jo derved vist os det Standpunkt, hvorpaa Mindretallet staar. Jeg erkjender, at en Anvendelse som den, han vil give Loven af 24de April 1860 om Bøndergodset paa offentlige Stiftelses Godser, jo nok kan lade sig høre, men det har dog aldrig været paatænkt at anvende denne Lov af 1860 i det store Omfang, hvorpaa den kan blive anvendt, hvis Ændringsforslaget vedtages. Ingen af os kan forudsæ, hvor mange Majoriteter der endnu bestaar om 30 Aar, og selvfølgelig kan man heller ikke sige, i hvilket Omfang Loven af 1860 da vil blive anvendt. Det er derfor, at jeg har nogen Betænkelse ved at tiltræde dette Forslag. Det er muligt, at Forslaget til den Tid kan være brugbart, men det Mødsatte kan ogsaa indtræffe. Det er overhovedet noget vanskeligt at give en Lovbestemmelse, der først skal træde i Kraft om 30 Aar. Derfor vil jeg egentlig ikke modsætte mig disse Ændringsforslag ved Afstemningen, men jeg vil heller ikke, i det Mindste for Diebliftet, stemme for dem. — Af de øvrige foreliggende Ændringsforslag er det navnlig Forslagene under Nr. 4 og 5, der have været omtalte af den ærede Didsfører for Mindretallet og af den ærede Minister. Jeg tror, at min tidligere Udtalelse berettiger Udvalgets Flertal til at fastholde disse to Ændrings-

forslag, det er jo dog klart, at naar der finder en Afsløstning af Majoratsbaandet Sted, saa sker der en Forandring i den bestaaende Tilstand. Dersom Majoratsbaandet vedblev at gjælde, saa vilde de nye Selvetere, om hvem der tales navnlig i Forslaget under Nr. 5 blive ved at beholde deres Prioriteter. Det er kun Afsløstningen, som gjør, at Forholdet forandres. Men, siger man, disse Obligationer blive ved Majoraterne. Dette kan jeg imidlertid ikke erkjende er saa. Majoraterne have Obligationerne paa Grund af Besiddelsen af Fordeendommene, navnlig af Hovedgaardene; men dersom Hovedgaardene splittes fra den øvrige Del af Majoratsformuen, saa hænge heller ikke Obligationerne længere sammen med Majoraterne. De ærede Lehnso. bestidde, som have saa store Fordeendomme, og de blandt dem, som have afhændet store Kvanta Hartkorn og derved have faaet en Mængde Obligationer i deres Bærg, have Obligationerne uopsagte, fordi Debitorerne bo paa deres Godser og i Virkeligheden betragtes som henhørende til Lehnsgodset, altsaa paa samme Maade som paa Sorø Akademi tidligere Gods, skjøndt det næsten er 20 Aar siden, det blev solgt; enhver Debitor til Sorø Akademi betragter sig som henhørende til Godset, naturligvis ikke i den Forstand, at han er Fæster, men ellers som en Mand, der hører til en vis Kreds i en vis Retning. Paa samme Maade er det paa ethvert Majorat. Man seer ofte i Aviserne, at der udbydes Fideikommisskapitaler til 5 pCt. Rente. Det maa dog vist den høitærede Minister vide Besked om. Det er jo ikke offentlige Midlers Rentefod. Men jeg skulde tro, at saadanne Udbydelser af Fideikommisskapitaler indeholde en praktisk Belysning af det Ændringsforslag, som Udvalgets Flertal har stillet under Nr. 5. Disse Kapitaler ere nemlig de løse Fideikommisskapitaler, de Kapitaler, som ere substituerede for Majorater, saadanne Kapitaler, der ere bleve til ved nedlagte Majorater ifølge Bevillinger. Saadanne Kapitaler vandre altsaa omkring i Verden til 5 pCt. — og snart ere de slet ikke i Prioriteter, men ligge i Kreditforeningsobligationer eller i andre Papirer —, og det er saadanne Omsæt-